

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 11 K, za pol leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštšina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

„Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Slepomišenje.

V nekaterih hrvatskih in slovenskih listih se še vedno z veliko gostobesednostjo razpravlja o izstopu slovenskih naprednih poslancev iz hrvatsko-slovenskega kluba. Posebno premlevajo to zadevo tisti listi, ki imajo zveze z gotovimi poslanci tega kluba in torej razumljive vzroke, da stvar na vse strani sučejo. Posebno se odlikuje reški „Novi List“, ki se v tonu znanega „Biedermanna“ na vse načine peha, da pomore nazorom stare naše prijateljice iz Trsta do večje veljave. „Edinost“ se sklicuje na „Novi List“, „Novi List“ se sklicuje na „Edinost“ — oba pa menita, da spravita s tem vsaj javno mnenje v svojih krajih v zmoto.

In za to se gre, da se namreč pre-moti javno mnenje.

Najprej je to časopisje skušalo premo-titi javno mnenje glede vzrokov krize v hrvatsko-slovenskem klubu. Kakor sta za-piskala Ploj in sladki Spinčič, tako so žvr-goleli „Novi List“ in „Edinost“ in drugi listi te barve, češ, da je pisava „Slo-venskega Naroda“ vzrok, da sta Ploj in Spinčič hotela dr. Tavčarja izključiti iz kluba. Pojasnili smo že, da dr. Tavčar glede „Slovenskega Naroda“ pri vstopu v klub ni ničesar obljubil in torej tudi ničesar storiti ni bil dolžan, da pa je vzlic tega „Slovenski Narod“ v mnogem prostovoljno odjenjal. Vrhu tega se je dr. Tavčar kot po-slanec tako vestno držal klubove discipline, da so to morali celo nasprotni mu listi pri-znati. Zaradi „Slovenskega Naroda“ sploh ni imel nihče pravice, oglašati se v klubu s kakimi rekriminacijami, in zaradi njega klicati na odgovor poslanca dr. Tavčarja. Tega se zavedajo tudi Ploji in Spinčiči, ali iskali so pretveze, da pokrijejo pravi nagib svoji akciji, in ker niso našli dru-zega, so se vrgli na naš list.

Moško in honetno bi bilo, ako bi bili listi teh poslancev naravnost povedali: nas je bilo strah pred Šusteršičem in njegovimi klerikalci, nas je bilo strah pred zagroženimi nam neza-

upnicami, na nas je pritislila du-hovščina in zato začeli vojno zo-per dr. Tavčarja.

Toda „Novi List“ in vsi tisti, ki tro-bijo z njim v jeden rog, niso bili tako moški in tako honetni, da bi bili to priznali, in lepo so molčali, ko jim je to „Slovenec“ v obraz vrzel.

Akcija zoper napredno nar. stranko se v teh listih nadaljuje na isti na-menoma napačni premisi. „Edinost“ ci-tira z velikim zadovoljstvom „Novi List“, ki je pisal povodno izstopa dr. Ferjančiča in Plantana iz hrvatsko slovenskega kluba:

„Na podlagi informacij jednega po-slancev v državnem zboru in poznanega rodoljuba našega smo bili priobčili, da je nada, da Ferjančič in Plantan ne izstopita iz kluba. Te nade se niso uresničile. Kranjski liberalci, ako bi bili umeli, so mogli iz-igrati Šusteršiča in njegovo stranko. Ta stvar v hrvatsko-slovenskem klubu je bila tako lepo izvedena, da je ves narod njim dal prav, nad vse pa Hrvatje niso odobrvali centrumškega kluba. Danes pa izgleda tako, kakor da bi klerikalci mogli izigrati liberalce, kateri po-slednji so svojemu stanju sami krivi“. In „Edinost“ konstatuje z zadovoljstvom, da pričajo te besede, da se reški list popol-noma strinja z njo in da „napredni poslanci niso umeli izkoristiti situacije in njim ugodne dispozicije.“

Tudi to pisarjenje nima drugega na-mena, kakor premetiti javno mnenje in na slovenske napredne poslance zvaliti od-govornost, da je v hrvatsko-slovenskem klubu nastal razpor. Est modus in rebus! Ali to manevriranje je tako prozorno kakor steklo in tudi ne bo obrodilo zaželenega sadu.

„Novi List“, „Edinost“ in vsi drugi listi, ki ubirajo te strune, se pač boje, da bi politika dr. Ploja in Spinčiča ne naletela na odpor v njihovih krajih, boje se, da nastane nevolja tudi mej tistimi, ki so do-slej stali vzlic svojem liberal-

nemu mišljenju na strani tistih poslancev, ki so uprizorili škan-dalozno akcijo zoper slovensko na-predno stranko, in zato to sumničenje in te dolžitve.

Zato pa ostane vendar pribita resnica, da sta samo in jedino klerikalizem in bojazen za mandate provzročila razpor, in je vled tega prav gotovo, da naleti po-litika Plojev in Spinčičev na odpor. Kar se pa tiče sedanjega stanja naše stranke, povemo „Novemu Listu“ čisto odkritosrčno, da je za našo stranko veliko bolje, da imajo nje poslanci proste roke, kakor da bi sedeli z zvezanimi rokami v hrvatsko-slovenskem klubu.

V Ljubljani, 10. aprila.

K položaju.

se je oglašil v „Neues Wiener Journal“ neki „visokostojšč državnik“, — „Arbeiter Ztg.“ trdi, da je sam ministrski predsednik Koerber — in povedal, da je po izvolitvi delegatov nastala med drž. poslanci mirnost, da imajo sedaj gotovost, da se s š 14 ne bo vladalo. Z nagodbo z Ogrsko pa se morda parlament še leto dnij ne bo mogel baviti. Parlament bo moral prej rešiti še mnogo stvari, ter s tem dokazati svojo akcijsko moč in sposobnost do dela. Vlada se bo prej pogajala s strankami od kluba do kluba. Državnik je poln upanja, da se parlamentarne razmere konsolidirajo, in da se preteklost pozabi. Ali usoda parlamenta je v rokah parlamenta samega.

A. J. Dobrjanskij.

Adolf Ivanovič vitez pl. Do-brjanskij, c. kr. dvorni svetnik, je umrl dne 19. marca v Inomestu, osem-indevdeset let star. Dobrjanskij je bil velik talent, za Avstrijo in slovanske njene narode zaslužen mož, ki si je pridobi-l zasluge tudi za slovenski narod. Dobrjanskij je sin maloruskega naroda, rojen na gornjem Ogerskem. Po veri je bil unijat, kakor njegovi rojaki. Po završenih gimnazijskih naukih je do-vršil pravoslovje — in proučil eksaktno

prirodnoznanstvo. Že kakor gimnazijalec si je docela prisvojil staroslovenski jezik. V slovanski in cerkveni zgodovini je bil učenjak. Kar je spisal ali govoril v tej stroki, je bilo temeljito in strokovnjaško, da so se veččaki klanjali njegovemu duhu in njegovi izredno globoki učenosti. Prišel je rano v važne državne službe, vlade so pa kmalu zapazile izredno njegovo nadar-jenost ter so ga hoteli imeti najbolj na Dunaju in v Budimpešti. Ko so ruske čete prišle na pomoč Avstriji proti ogerskim puntarjem, ga je avstrijska vlada imeno-vala civilnim in vojnim komisarjem ter ga poslala k ruski vojski v Galicijo. Za u-sluge, ki jih je tedaj izvrševal, je dobil odlike od našega in ruskega carja. Madjari so ga začeli takrat posebno sovra-žiti in odtlej ni imel do smrti miru pred njimi, dasi je za ogerske narode storil mnogo tudi v gospodarskem pogledu. No, Dobrjanskij se ni vstrašil Madjarov; delo-val je med njimi kakor namestništveni svetnik in pozneje, ko je bil pok. nadvoj-voda Albreht namestnik v Budimpešti, kakor njegov namestnik. Imel je priliko cesarju pogostoma poročati o stvareh svo-jega področja. V svoji vplivni službi se je trudil, da bi povzdignil kulturno tudi svoj lastni narod, a obračal je skrb na vse ogerske narode. Vsled tega se je od strani Madjarov nakopal še večje sovraštvo. L. 1861 je bil v gorenji Ogrski izbran poslan-cem za peštanski deželni zbor, ali ga niso hoteli potrditi. Pozneje je bil še izvoljen v peštanski zbor. Ko je videl, da sam ne doseže ničesar, se je umaknil. Na Ogrskem je dal urediti tok mnogih važnih rek na Moravskem in Šleskem je prvi, izsledil premogove žile in doka-zal, da se premog nahaja tudi na Češkem. Kot veččak zgodovine avstro-ogrskih na-rodov se je takoj od začetka protivil na-meri Madjarov, da bi dobili kako hegemo-nijo nad drugimi narodi, svaril hrvatske pa češke prve politike, naj ne verujejo Madjarom in se ne udajo za duvalizem! Madjarsk,

LISTEK.

Klopotec.

Spisala Márica II.

(Konec.)

„No, zakaj pa ne, Mahar, saj to ni prvi in ne zadnji. Pošten pa si in rad plačaš, kadar imaš.“

„Oh, gospodar Matija, vi ste dobrega srca, a jaz tudi!“ — govoril je z vedno bolj povzdignjenim in svečanim glasom — „ki sem stal v vojski za cesarja“. Med tem je vstal in nesel svoj prazni frakelj krčmarju, katerega je hotel ganljivo objeti in polju-biti, česar pa ni mogel storiti, ker ga je krčmarjeva roka tirala v meje dostojnosti. No Mahar je bil tudi zadovoljen, ako je smel poljubiti krčmarju roko, kar je tudi storil.

„Hihihi ... se je smejal mlinar. „Za objemanje je treba vedno dveh. Ti, Mahar, ali se z Marjeto kdaj poljubujeta?“

„Kaj se bo tako tnalov vtilalo v take reči! Gospodar, naj zagodem!“

„Bodi pameten, Mahar! Sedaj v ad-ventu! ... Novi gospod župnik! ... Zaradi njih mi je, veš, drugače godi radi mene, ko-likor se ti ljubi.“

„Celo počasi in tiho zagodem ali ka-kor se pre pravi „pijano“. Zapojem tudi! Ju-

huhu! Jaz sem grozno srečen ... Zdrav sem, delo imam, veselje imam do dela, zato pa imam tudi piti in jesti. Povsod me imajo radi. „Juhuhu! Moja stara“ ... na-ježil se je in pokril svoja obilna nšesa z lopatastimi rokami kakor paglavci, kadar ga ima oče v delu. „Juhui“ zavriskal je nepričakovano in se zavrtel sredi sobe, „za staro imam pa klopotec! Klopotec, gospo-darji, čujete!“ obrnil se je k mizi, za katero je pil krčmar z vinotrčci.

„Gospodje, Bog ve, jaz pravim, da ne vem, a možno, da bi tudi kateremu od vas prav prišel tak klopotec!“

Krčmar se je dobrodušno smejal, in nameraval razložiti gostom skrivnost o klopotcu. Mahar je pa začel tako neusmi-ljeno nategovati svoj „štremant“, da je kar cvililo po njem, kakor cvili veter po dim-niku. Zadnji frakelj se je že davno pretakal po Maharjevih žilah.

Krčmar je bil pohlevna duša. Pijanica se ni hotel siloma iznebiti. Z domačimi gosti je ravnal s posebno pijeteto. Čeprav so nekateri zlobneži trdili, da je krčmar več dober nego pameten, a nadležnosti pi-janega rogovileža vendar ni mogel dalje trpeti radi drugih gostov. V drugi sobici je sedela celo četvorica tarokistov, no in ta-rokisti na kmetih, lepo vas prosim, to vam je smetana vaške družbe, kmetška inteligenca! ...

„Veš kaj, Mahar,“ dejal je krčmar. „Če že hočeš na vsak način igrati, pojdi dol pod lipo in tam godi, poj in vriskaj eno uro, kolikor se ti ljubi. Potem pa pridi nazaj, a dobro pomni, niti eno minuto prej, niti eno minuto pozneje, veš, in za to ga dobiš potem od mene en velik frakelj za-stonj. Slišiš!“

„Gospodar! tistega mi dajte, rdečega, katerega je sama kri? ... Dobro, dobro, že grem, vidite?“ ...

„Kaj ste menili prej povedati o klo-potcu?“ vprašal je vinotrčec krčmarja. Vedno sem mislil, da ima svojo ženo za klopotec, ker pravi, da ga ima doma!“

„Mahar ni tako neumen, kakor bi si mislil kdo! Mahar je zvit kakor kozji rog,“ začel je krčmar. „Veste, njegova žena mu ne da miru, kadar je pijan in pred par dnevi je po naključju iznašel imenitno sredstvo zoper njen jezik. No sicer ima prav, da ga „muštra“, ker vse zaluzi, kar zasluži. Tudi name se huduje njegova stara, a lepo vas prosim, ali sem jaz kriv, da njen mož pije? „Hm!“ pravi, kadar me vidi. „Vi ste krivi, zakaj mu pa dajete!“ ... Kaj boš! Če mu ne dajem jaz, daje mu ka-teri drugi. Cuknimo ga! ... Te vidim! ... Te slišim! luk luk luk ...

„Pozimi“, nadaljeval je krčmar, „ko ni pravega zaslužka na kmetih, dela Mahar klopotee, male in velike, katere potem pro-

daja. Ni dolgo temu, čakajte ... eh, saj je vsejedno, dneva se ravno ne spominjam, prikotal se je težko obložen domov. Že pred dvermi je slišal: „Lakota pijana!“ Ni vedel, ali naj gre naprej ali nazaj. Sam mi večkrat pravi, kako se mu godi ob takih prilikah. „Božja pomoč! V vojski sem bil za cesarja. Lahov se nisem bal, vruga bal, kako bi se potem laški od njih naučil! Eb, korajžnega sem se naredil in ... padel v sobo. Seveda sem se težko pobral. Najprej na vse štiri, potem pa z eno roko počasi kvišku, potem še z drugo, razkoračil sem se in se vzdignil. Našel sem „tiščiče“, kakor pravijo naš učitelj. Eh, to je čisto pametno, da se otroci v šoli uče, kje je „tiščiče!“ Ves čas se mi je zdelo, da se kobacam iz mlake, v kateri je polno žab, kakor sem sodil po gostem neprestanem regljanju. Ko sem se pa malo izčajmal, nisem slišal več žab, ampak svojo staro. Stal sem še vedno sredi hiše. „Tiho bodi, mati, tiho, saj sem tebi tudi prinesel domov iz gostilne vsega dobrega. Vidiš, tu le na brkih se mi še drži nekaj onega sladkega, rdečega, ki ga je sama kri! Veš, da suhih slin ne morem požirati. Nekaj je padlo pred me na tla ... „O, kaj straši“, sem si mislil. Pa ni strašilo, žena mi je hotela vreči copato v glavo, pa ni zadela. Nič ne vem, kako sem prišel v posteljo. Spal bi bil grozno rad, a žabe so spet začele ragljati po mlaki in

voditelji so skušali še po vstvarjenem duvalizmu pridobiti ga s tem, da so mu ponujali nevtralno „ministevstvo kmetijstva“. Toda on se ni dal pregovoriti. Izstopil je iz službe in šel zopet delovat med ogrske Maloruse. A tam so mu Madjari stregli po življenju; hoteli so ga umoriti, in jedenkrat so ranili njegovega sina na mesto njega. Videl je, da se mora umakniti iz Ogerske, in se izselil v Galicijo. Tu pa mu niso dali miru Poljaki, ga ovajali, češ, da deluje za priključenje Galicije k Rusiji. Nakopali so mu in nekaterim tovarišem veliko pravdo in vrgli ga celo v ječo za več mesecev. Ko se je branil pred sodiščem, so bili on in vsi, ki so bili na zatožni klopi, oproščeni. Potem je prišel Dobrjanskij na Dunaj, kjer je živel v zatišju, vendar mnogo obiskovan od prijateljev in čestilcev. Na Dunaju je spisal mnogo raznih razprav. Poznali so ga učenjaki, aktivni in vpojani politiki. Poznali so ga kakor starega avstrijskega patrijota, kateri želi mogočno Avstrijo, v starem, skupnem okviru, ne pavobleki duvalizma. Hotel je, da se od strani duvalizma in uvede nacionalna avtonomija, bodisi poleg ali brez deželne avtonomije. Dobrjanskij je spisal mnogo člankov in izdal več brošur o nacionalni avtonomiji, se bavil temeljito s političnimi ideali Čehov, Hrvatov in Slovencev ter priobčil v Podgornikovem „Slovanskem Svetu“ celo serijo člankov proti dr. Mahničju in latinizatorskim škofom. Bil je v zvezi z našimi politiki in žurnalisti, ki so pod njegovim vplivom napisali marsikaj tudi za „Slovenski Narod“. Svoje spomine na Dobrjanskega in njegovo delovanje za vse avstrijske Slovence je opisal v „Edinosti“ g. Fran Podgornik (79.—81. šte. t. 1.)

Vojna v Južni Afriki.

Botha in Dewet sta se torej združila. Listi poročajo, da se je zgodilo to pri mestu Vrede, v severovzhodnem kotu republike Oranje. Berolinski „Tageblatt“ je priobčil pogovor z bivšim burškim častnikom Stüber, ki je dejal, da so Buri ob severni meji Transvaala zakopali mnogo topov, živil in streljiva, kar zadošča še za tri leta. Dewet in Botha imata nad 15.000 mož. Hkratu pa poroča „Morning Post“, da namerava Botha v kratkem zopet mirovna pogajanja, ker je baje izprevidel, da je položaj nevzdržljiv. Ta vest je po izjavljanih pogajanjih s Kitchenerjem docela neverjetna. Polkovnik Plumer je zasedel Pietersburg ter zaplenil dve lokomotive z 39 vagoni. Buri so se umaknili ponoči. Blizu Smithfielda na Bosmanskopu so ujeli Angleži 16 Burrov s 50 konji. Severno Achtertanga so pa Buri ujeli 100 sulicarjev in yeomanrijcev.

Dopisi.

Z Dunaja, 7. aprila. (Po izstopu narodno-naprednih državnih poslancev.) Razmere avstr. parlamenta so žena me je tu pa tam stresla ali pa sunila v rebra. Čim se ji je zdelo, da sem zadremal, pa me je: „Puf, puf!“ kamor je prišlo. „Čakaj!“ sem si mislil! Na svoji mizarski klopi sem imel ravno v delu prav velik klopotec. Baba, le klopoteč, jaz bom tudi! In meni nič, tebi nič, začel zem gnati to ptičje strašilo, da so se šipe tresla, in da mi je pot stopil na čelo. Moja žena se je še nekaj časa skušala s klopotcem, slednjič pa je umolknila. Jaz sem se pa med tem streznil in mirno zaspal. Tako sem ugnal. Kaj se bom kregal? Hm! saj ji nisem kos pri jeziku, tepsti je pa tudi nečem.

„Od tistega časa ima vedno klopotec v hiši... Za vse slučaje! Marjeta mu je že dva sežgala, a nič ne pomaga. Si pač naredi družega in ga skrije. Poglejte ga, kako gode pod lipo!“ končal je krčmar.

„Ali mu bote dali frakelj zganja?“

„Seveda! A če še ne pride trezen nazaj, rečem mu, da je prišel pol ure prehitro, naj gre še pol ure igrat, potem pa dobi!“

Poldrugo uro je godel Mahar za frakelj, kateri je bil za podlago neštevilnim družim, izpitim do večera:

„Ovbe, ovbe, glav'ca moja, kak' se ti meni težka zdiš!...“

Ovbe, ovbe, stara moja, kak' se ti meni huda huda zdiš!...“

žalostne. Naj tudi govore parlamentarci o njegovih ustih. Avstrijski parlament ni danes drugega kakor slepo orodje vlade. Vlada sama je brez velikih smotrov, brez ciljev, ki bi segali daleč v bodočnost; giblje se le v sedanjosti. Na ideje, osebne koristi in čistilnost, ostudno intrigantstvo in nizko izpodkopavanje ugleda drugega poslanca, so znaki avstrijskih poslancev — in v prvi vrsti tudi naših, ker ti so vrhu tega še služni hlapci mogočnega gospodarja. Dr. Tavčarjev in tovarišev izstop nam kaže resnico. Ni samo ublažil pisave svojega lista, ni samo ublažil svojega nastopa proti političnim svojim nasprotnikom, v državnem zboru se ni oglasil in ni izrekel svojega odkrito srčnega mnenja o klerikalizmu in njega prijateljici vladi. Iz ljubezni do svojega naroda in iz zavesti, kakšni so njegovi klubovci, je ublažil svojo samozavest, je odložil dr. Tavčar svojo radikalnost. In vendar niso hoteli izpoznati tega. Hoteli so mu zastrupiti kri njegovih težanj, nametati mu na pot celih ograd. In že so nekateri začeli obupavati nad blagonosno misijo svojega poslanca. In zato je izstopil, z njim pa vsi trije njegovi tovariši. Akademikna mladina odobrava to! Naš narod ima še idej. Naš narod ima še mež, v katerih srocih so zapisani njegovi idejali. Narodovi voditelji so njegovi zastopniki, so njegovi reprezentantje. Hladna ideja treba pogumnega in nepremišljenega ognja. Ta ogenj voditeljev je mladina, ki oživitvori njihove smotre, ki kakor vihar preobrne cele kipe zastaranih naziranj in principov. Predobro ve dr. Tavčar to. Predobro ve, da njegove ideje niso padle na kamenita tla, da so njegove misli in smotri našli življenja v srocih, mladih, polnih upanja in samozavesti. Ta prizor je bil samo trenutek, ko je omračilo in zagrnilo solnce trop oblakov. To je bil samo hip, mimogrede se je stemnilo, pa luč že sili skozi tančico sivih oblakov. Kakor ponosna vojska gre na boj četica njegovih poznavateljev. V rokah drže plamenice, da izžgo iz tal nerodovitno grmičje in drevje, da zapalijo domove onih, ki niso ljubili z odkritim srcem svojega naroda, onih, katerih blagor ni bil blagor narodov. Na trgu sredi vasij in mest postavijo svoj sodni stol, postavijo poleg njega sramotilni oder in razlože po njem sramotilnih okrasov in napisov za lažnike in izdajalce. Prišli bodo dnovi in prinesli jim bodo sramoto, razkrinkali jim obraz in pljuvali jim vanj.

Iz Hrašč pri Postojni, 9. aprila. Knolova korespondenca ima pa res preklicano smolo. Že zopet smo ujeli nekaj. Našla se je namreč v blato poteptana vizitka z nastopnim besedilom:

Dragi g. Knol!

Bodite prepričani, jest Vam verjamem. Le delajte vse Bogu v čast, on bo pomagal. Z g. župnikom delajte kolikor moč v lepem porazumljenji. Adjutorium nostrum in nomine Domini. I. a. D. Flis.

Razvidi se iz tega, da je tožaril Knol svojega šefa, g. župnika, ne samo škofu, ampak tudi generalnemu vikarju. No, lepo se bode zahvalil generalni vikar za kompliment, da 26letno kaplanče njegova intimna pisma po blatu raztresa kakor berač cunje. Uboga vizitka bila je premikaščena, da jo je bilo groza videti, in si gotovo ne želi priti še kedaj v Knolove pesti.

Resnici na ljubo pa moramo priznati, da se je Knol novejšje čase poboljšal in ne zabavlja več na napredne liste. Preteklo nedeljo je Knol v cerkvi devičaricam „Rodoljuba“ celo priporočal, če so ga prav razumele, kajti včas med govorom tako mrda z obrazom, kakor bi bil požrl ribjo kost. Knolov častilec.

Iz Šmarja pri Jelšah, 7. aprila. Na zaupni shod, katerega so sklicali svoj čas osnovatelji političnega in gospodarskega društva za šmarski okraj, je bil povabljen med drugimi tudi župan šmarske okoliške občine, posestnik Drogenik p. d. Jager. Ko je mož ališal podrobni program društva, bil je zanje z dušo in telesom vnet ter je po svojem govorjenju obetal postati delaven društven ud. Takratnemu svojemu širokoustanju je pripisoval, da so ga izvolili za četrtega osnovatelja. Tam navzoči zaupni možje, ki so Drogenika dobro poznali, dvomili so koj o njegovi stanovitnosti, ker močiček sluje kot pasje ponižni farovski pristaš. In imeli so prav. Kaplan Krohne, katerega je vsak samostojno misleč človek do grla sit, je, svedevši za anujoče se kmečko društvo, jel takoj svoje

društvo snovati, porival pa svojega slavnjaka organista naprej. Kamor se vtika duhovnik, tam ni edinosti in sloga. To je staroznana resnica, katere se poslužuje tudi dolgolični šmarski kaplanček.

Namen društva je kmete združiti in jih močne narediti, kajti pregovor pravi, sloga jači, nesloga tlači. Tega se je kaplan zbal kakor hudič križa. Da bi preprečil nameravano združitvev in ohranil kmete kot doslej razcepljene in needine, straši jih, da jih dobe liberalci in druge spake v roke, ob enem pa jim s pomočjo organista snuje neko takozvano katoliško društvo, kakor da so vsi oni kmetje, ki se ne oprijemljejo kaplanove suknje, nekristijani. Temu protidruštvu je pristopil kot osnovatelj tudi imenovani Drogenik. Prej navdušen pristaš kmečkega društva, postal je kar čez noč brez vsacega vzroka osnovatelj društva, čegar oče je šmarski kaplan in čegar namen je utrditi znova v ljudstvu vero, da je zanje največja sreča na tem svetu, ako sme kaplanom in mežnarjem prav veliko bernje dajati.

Vprašamo Vas kmete, jeli za priletnega človeka lepo in častno, ako je vsako minuto drugačnega mišljenja; jeli-li možko, obračati se zdaj na to zdaj na ono stran baš kakor suče veter možicelna na strehi. In jeli-li dobro in pametno izročiti takim veterjakom kako zaupno in častno mesto n. pr. županstvo? Odgovorite si sami in kakor izpade odgovor tako se tudi ravajte. Bodite uverjeni, da je močnost glavni pogoj napredovanja. Mož, a ne klobas nam je treba. Nadalje pa je potrebno sloga. Skličemo Vam kmetom v spomin resnično dogodbo iz srednjega veka. Na Moravskem je vladal knez Svatoptuk. Ležal je na smrtni postelji. V skrbi za svoje krajestvo je poklical svoje tri sinove k sebi. Ker je vedel, da se ne ljubijo in so needini in tedaj slabi, hotel jim je prav živo dokazati moč sloge. Pred seboj je imel butaro palic zvezanih. Velel je prvemu sinu, naj prelomi butaro. Ne more. Veli drugemu, ne more, veli tretjemu tudi ne more. Nato razveže butaro ter da vsakemu po jedno palico prelomiti. Šlo je zlahka. Vidite, sinovi, dej! je bolni knez, butare niste mogli prelomiti, pač pa ste zlomili posamezne palice. Enaka je z vami. Dokler boste složni, boste močni, čim pa se razcepate, uniči vas sovražnik, kakor ste vi prelomili posamezne palice.

In do pičice tako je z Vami, kmetje! Dokler boste hodili vsak svojo pot, dokler se ne združite, ste slabi in boste uničeni. Ako Vam je do tega, da pokažete svojo moč in veljavo ako nočete do zadnjega poslušati „bobna“, morate se združiti in skupno, vzajemno proti svojemu sovražniku, kateregakoli imena nastopati.

Društvo, katero snujeta šmarski kaplan in organist zoper kmečko društvo, ni Vaše. Organisti in kaplani Vas še niso nikoli rešili iz zadrege in nikoli preprečili, da bi ne bil pel boben okoli hiše. Rešili boste se s pomočjo rodoljubov sami. Zapujate v sebe, bodite možje in ne cepite se, ker od Vaše needinosti bo imel le tretji korist. Drogenikov pa nas Bog obvari. — Shod „Slov. kmet. društva“ bode drugo nedeljo po Velikonoči popoldne v Jagodičevi gostilni, ker je bilo premalo časa za priprave, da bi se ta shod že vršil bil na ovetno nedeljo Kmetije, pridite vsi na shod, gre se za Vaše koristi!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. aprila.

— Osebnosti. Premeščena sta poštna ekspedijenta gg. Anton Bizjak iz Kranja v Lesce in Fran Kramar iz Ljubljane v Škofjokolo.

— Dr. Šusteršič jih ne mara. V sobotnem „Slovenec“ je voditelj kranjske katoliške stranke odkril svoje srce, ter spisal dolge litanije o položaju jugoslovanske delegacije. Če so Ploj, Robič in Spindič menili, da se jim bode sedaj, ko so se z božjo in s pomočjo knezoškofa Jegliča srečno odkrižali slovenskih naprednjakov, na stežaj odprla vrata v slovensko središče, so se korenito prevarili. Dr. Šusteršič jim je pred nosom te vrata zaprl, češ, „jaz sem s sedanjimi razmerami v „Slovanskem centru“ prav zadovoljen, in vrhu tega imam še veselo zavest, da sem in ostanem načelnik“. Če so menili Ploj, Robič in Spindič, da se jim sedaj, ko so se Hrvati znebili dr. Tavčarja, dr. Šusteršič vade na limanice, jim

je dr. Šusteršič to idilo skalil. Ako bi se združila oba kluba, prišel bi se boj za načelnštvo, in glede načelnštva ne ume Šusteršič nikake šale. Zatorej je mož, že prej kot so ostanki hrvatsko-slovenskega kluba zapričeli kak korak, te ostanke postavil pred vrata „Slovanskega centra“. In tam bodo morali ostati, dokler se ne navdušijo za načelnika Šusteršiča. Kolikor pa poznamo mi hrvatsko-slovenske politike, bodo končno tudi to grenko jagodo pozobali!

— Izstop narodno-naprednih poslancev iz hrvatsko-slovenskega kluba. Goriška „Soča“ piše: „Pod prvim vtiskom vesti o izstopu dra. Tavčarja iz hrvatsko-slovenskega kluba smo bili še mnenja, da ostali napredni poslanci naj še malce počakajo s svojim izstopom, da se bo tem bolj zrcalila v javnosti tista grda klerikalna gonja, katero vpriporijo proti njim sedaj po izstopu dra. Tavčarja. Toda ako se vestranski reč presodi, ni mogoče storiti nič drugega, nego izstopiti. In izstopili so za dr. Tavčarjem dr. Ferjancič in Plantan kot poslance kranjske, ter naš Oskar Gabršček kot poslanec goriške narodno-napredne stranke. Potreznem preudarku mora vsak rodoljub le pozdraviti ta korak, s katerim so naši poslanci jasno pokazali, da se neda do dalje terorizovati od nikogar, ter da jim ni niti na kraj pameti, udajati se škofovski politiki, katero so nekateri bogaboječi gospodje srečno utihotapili v hrvatsko-slovenski klub. — Bolje biti „divjak“, nego hlapčevati taki politiki!“

— Shod slovenskih časnikarjev v Duhrovniku. V predsedstvo kongresa so bili voljeni urednik „Czasa“ Čiliński predsednikom, slovaški žurnalist in pisatelj Hurban-Vajanski I. podpredsednikom in urednik „Soča“ A. Gabršček II. podpredsednikom. Shod je po daljši razpravi v principu sprejel predloge glede ustanovitve slovenskega korespondenčnega urada in društva slovenskih žurnalistov. Pri razpravi o razmerah mej slovanskimi narodi na podlagi ravnopravnosti prišlo je do živahnih kontroverz mej Hrvati in Srbi. Urednik srbskega lista „Dubrovnik“ je s protestom zapustil dvorano. Resolucija je bila potem sprejeta. Prihodnji kongres se bo vršil v Ljubljani. Po kongresu so imeli udeležniki skupen banket.

— Znak barabstva. „Slovenec“ se pri vsaki priliki in z veliko vztrajnostjo trudi, da bi inteligenco ogrdil in jo predstavlja kakor tolpo demoraliziranih, ničvrednih ljudi. Bržčas misli, da s tem prikrije razloček mej posvetno inteligenco in svojo duhovščino. Sinoči je opasal inteligenco zaradi dvoboja. O dvoboju vladajo različni nazori. Dvobojevanja za nič in zopet nič ne bo noben razumen človek odobral, gotovo je pa tudi, da se lahko primerijo slučaj, v katerih sodnim potom ni mogoče dobiti zadostnega zadoščanja, in slučaj, v katerih res ni druge poti, kakor orožje, in gotovo je tudi, da se dvoboj vzlje vsem prepovedim in kaznim ni odpravil. „Slovenec“ se seveda s temi pomisleki ni ukvarjal, ampak kratko malo proglasil za barabe vse tiste, ki zagovarjajo dvoboj. To je sumarična sodba, ki mora imponirati vsakemu klerikalcu. Vprašali bi pa, zakaj se ni oglasil škofov list tedaj, ko je grof Badeni pozval Wolfa na dvoboj. Badeni je toraj tudi „baraba“, ker se je dvobojeval. In klerikalni grof Coronini, bivši poslanec, zvesti tovariš duhovnika Gregoričja, se je tudi dvobojeval, kakor že nebroj drugih strogoklerikalnih kavalirjev, kakor že nebroj častnikov itd. Ti možje so po „Slovenčevem“ evangeliju vsi — barabe, kakor so barabe vsi tisti, ki se načelno strinjajo z njih stališčem. Vsa čast takemu dokazovanju! Vredno je — gentlemanov, zbranih okrog „Slovenca“. Upamo, da se zavzemo i za to, da se naredi konec dvobojem po farovžih, kateri dvoboji med župniki in kuharicami se sicer ne bijejo s sabljami in s samokresi, nego le z metlami in kuhalnicami, kateri pa imajo to slabo stran, da zmaga navadno — kuharica.

— „Slovenec“ danes prijatelj obrtnikov, jutri trgečev. Nedavno se je „Slovenec“ jezil nad ljubljanskimi trgovci, ker so vložili pri trgovski zbornici prošnjo za omejitev celotrednih semnjev na jeden dan. S tem odpravilo bi se one tuje židovske trgovce, ki svoj preležani „pofel“ tukaj prodajajo, in od kojih nima noben obrtnik-gostilničar kaj dobička, ker si leti naje-

mejo kako podstrešno stanovanje, v katerem njih družice tudi kuhajo. „Slovenec“ hujskal je torej obrtnike gostilničarje proti trgovcem. „Toda občinske volitve se bližajo — misli si je lisjak „Slovenec“ — dajmo tudi trgovcem kako mazilo. Prihodnji dan zavzel se bom pa za trgovce.“ „Slovenec“ ima torej vedno dve železi v ognju. Včeraj hotel se je prikupiti obrtnikom, danes pa trgovcem. Ljubljanski gg. trgovci in obrtniki poznajo le predobro to hinavstvo. Niso kmetski kalini, da bi šli na te limanice. To pokazale bodo — kakor vedno — tudi letošnje občinske volitve. Zapamtite si to, gospodje okoli „Slovence“.

— V gostilni „pri roži“ nahaja se že več let za vežnimi vrati prav škandalozen „pissoir“. Ta pa je postal javen, ker ga večinoma uporabljajo tudi taki ljudje, ki nimajo v hiši prav nobenega opravka. Temu kričočemu nedostatku hotel je novi hišni posestnik v okom priti in „pissoir“ preložit. Stavbena komisija dovolila je preložitve, in iz zdravstvenih ozirov zahtevala najnovejšo, najboljšo in tudi najdražjo napravo. Med gradnjo pokazalo se je, da se da prostor na lastnem svetu razširiti, ker bi je kap iz strehe še precej daleč na dvorišče, na katerem je tudi prej stara lesena oev — nezazidana, torej grozen smrad povzročujoča — stala. Potrebno bilo je novega dovoljenja. Proti tej novi dovolitvi vložil je sosed, nahujskan po brezvestnih svetovalcih, priziv. Občinski svet temu prizivu ni ugodil, ker sta stavbeni komisiji uvideli, da bo nova prireditev iz zdravstvenih vzrokov tudi za soseda boljša. Mi ne bi temu nobene pozornosti posvetili, da ni „Slovenec“ in po njem tudi neki nemški list mestno zbornemu poročevalcu, g. dr. Hudniku, besed v usta položil, katerih on nikdar — kot mnenje stavbenega odseka — govoril ni. Iste besede stoji pač v prizivu, katerega je poročevalec prečital, stavbenega odseka mnenje je pa bilo temu popolnem nasprotno. Toliko v pojasnilo.

— Sv. Ivan Matenja vas ima ekspozita, ki se imenuje Vilko Mlejnik. O tem možu in njega počenjanju se je že veliko pisalo. Tudi škof je natančno obveščen. Predno popišemo, kaj je Mlejnik počenjal minoli petek in minolo nedeljo in to v cerkvi, dovoljujemo si tem potem vprašati: Kaj misli škof o počenjanju ekspozita Mlejnika, in ali misli že kaj storiti, da se temu počenjanju konec naredi? Pričakujemo od govora, ker sicer si bom sam pomagali.

— Združeni odbori ljubljanskih ženskih podružnic družbe sv. Cirila in Metodaja imajo jutri, v četrtek, ob 6 uri v damski sobi „Narodnega doma“ zadnjo posvetovalno sejo za nedeljsko veselico v prid naši šolski družbi. Prosi se za obilno udeležbo, ker je storiti še važnih sklepov.

— Pobožna povest. „Gorenjcu“ se piše: V svoji mali hišici je živel nekaj postarna, bolehnica žena v strahu božjem, s telesom sicer še na tem, z dušo pa že skoro na onem svetu. Da ne bo nepotrebnih sumničenj, naj povemo, da to ni bilo v Kranju. Nekega dne pa pride pobožno dušo izkušat hudobni duh v podobi prilizljenih agitatorjev, ki letajo okoli kakor svetopisemski lev in gledajo, kje bi požrli, ne kake dušice, ampak kako pooblastilce. Pozabili smo povedati, da je bilo ravno ob času občinskih volitev. Hudobni agitatorji so ujeli ženo v skrbno nastavljen mrežo. Komaj so pa po izvršenem hudodelstvu odnesli pete, pricaplja gostja iz prvega nadstropja k pobožni, nič hudega sluteči ženi, požuga z roko (ker ni imela slučajno ognjenega meča) in vikne s strašnim glasom: „Nesrečnica kaj si storila? Ali ne veš, kaj so povedali v nedeljo pri pridigi? Kdor podpiše za to stranko, prestopi k drugi veri. „Luterš“ si!“ Žena prebledi. Zona jo začne obhajati, vest ji ne da miru, in ker jo je vrhu tega še razburila neka denarna zadeva, počuti se čez nekaj dni tako slabo, da pošlje po gospoda. Pridejo gospod kapelan, očistijo dušo marog in peg ter potrošajo prestrašeno ženo nico radi pooblastila, češ, jutri bodo prišli že drugi — gospod seveda z njimi —, in vse bodo popravili. Ženi se odvali težek kamen od srca in ponudi — bržkone v znak hvaležnosti — gospodu kapelanu svojo njivico, prav pripravno njivico, da bi se po njeni smrti bralo za njeno dušo vsako leto tri mašice, prav dobro plačane mašice. Gospod kapelan pa pravijo, da ne smejo sprejeti te ponudbe, temveč da morajo prej govoriti z gospodom tehantom. Kakor rečeno,

tako storjeno! Gospod kapelan prisopihajo kmalu nazaj in povedo pobožni ženi, da se zaradi one njivice ne izplaša, ampak da pravijo gospod tehant, da ima žena svojo hišico, katero naj bi dala in katera hišica bi bila prav pripravna za mežnarijo. Hišica, sicer prav majhna hišica, se pa vendar lahko ceni na kakih 2000 kronic in nihče ne more trditi, da bi dohodki od tiste ne bili vredni treh letnih mašic, prav dobro plačanih in izdatnih mašic (š čirca 24 kronic!) Ko se pogovarjata o pobožni kupčiji, vatopi prijateljica pobožne žene, in brumna duša jo vpraša za svet. Prijateljica, sicer pobožna, a pametna žena, pa odsvetuje ženi to kupčijo, češ, saj imaš ubogih sorodnikov, katerih ne smeš pozabiti. In pobožna žena je menda res prišla do prepričanja, da bo Bogu ljubše in za njeno dušo boljše, ako se nsmili revne žlahte. Tako se je vsaj za enkrat izjavila pobožna kupčija. Pravijo, da je gospod kapelan nekaj godrnjal in neki dejal prijateljici, „da je odjedla ono hišico“, a mi pa pravimo: Kdor z malim zadovoljen ni, velikega vreden ni! Dobro, da se to ni zgodilo v Kranju, koliko bi potem šele imel opraviti hudobni „Gorenjec“.

— Mlekarska zadruga v Radečah. Piše se nam: Cvetno nedeljo je obiskal ravnatelj kmetijske družbe, g. Pirc, našo zadrugo in zbranim udom predaval o mlekarstvu in o živinoreji. Navzočni so z velikim zanimanjem poslušali njegova izvajanja in mu glasno izražali svojo hvaležnost na lepih naukih.

— Uboj. Piše se nam s Trebelnega: Na velikonočne počitnice došel vojak Zupančič je zabodel včeraj — 8. t. m. — zvečer kočarja Kreseta v Čilpahu pod Trebelnem z bajonetom v prsa, na kar se je Krese zgrudil ter kmalu izdihnil. Povod temu uboju je bil prav malenkosten. Vojak Zupančič in nekateri njegovi prijatelji so dražili Kresetovega psa, zaradi česar jih je jel Krese zmerjati. Nastal je kreg, in ker so bili fantje kolikor toliko žganja pijani, prišlo je do uboja. Umrjenec je bil še mlad mož in ostavlja mlado vdovo z dvema ne dolaslimi otrokoma. Morilec jo je kmalu po umoru odkuril v Ljubljano. A gotovo do vlaka ni prišel več, nego se je odpeljal šele danes jutraj proti Ljubljani. Oblast ga ima gotovo že v rokah.

— Ponesrečil je blizu postaje Kresnice neki mož, o katerem se misli, da se imenuje Fran Paternoster in je mesar iz ljubljanske okolice. Železniški čuvaj Ferenčak je našel ponesrečenca na polju tik železnice. Paternoster je bil brččas padel iz mešanega vlaka ter se potem splazil na polje, kjer je obležal brez zavesti. Ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— Društvo slovenskih veleposestnikov na Goriškem, ki ima namen, po speševati in čuvati vse koristi veleposestnikov goriške dežele v narodnem, gospodarskem in političnem oziru, ima jutri, v četrtek, v Gorici „Pri jelenu“ svoj redni občni zbor.

— Preko Červinjana so jo hoteli popihati v Ameriko trije mladenči iz ljubljanske okolice: Fran Perko, Fr. Jerič in Josip Strnad, ali tam so jih prijeli ter prepeljali v Gorico, ker se niso preporačili vojaških let. Iz jedneakega vzroka so pripeljali te dni iz Krmina v Gorico dva Poljaka iz Galicije, katera so po kratkem zaporu odvedli domov.

— Prodaja razglednic po ljubljanskih gostilnah. Tukajšnji knjigovez T... pošilja svojega vajenca posebno pred velikimi prazniki zvečer po gostilnah, da vsiljuje gostom razglednice. Ta umazana krošnarija je več ko nadležna večernim gostom in je zloraba vajenca. Skrajni čas je, da se nastavi.

— Z bridkim mečem. Piše se nam: V nedeljo 7. t. m. vračal sem se popoldne okoli 6. ure s svojo soprogo in hčerko iz Št. Vida, kamor sem napravil izlet, domov proti Ljubljani. Četrť ure od Št. Vida na glavni cesti naletim na šest vojakov 27. pešpolka, med katerimi je bil tudi neki podčastnik, in na vojaka zunanjih topničarjev. Slednji prepisal se je (radi česa ne vem) s podčastnikom, a drugi vojaki stali so okoli njega. Nakrat potegne topničar svoj meč in vsi vojaki so odedočili, kakor da bi strela med nje vdarila. Topničar je potem tekel za njimi ter mahal z mečem kakor besen. Pri tej priliki je prerezal jednemu vojaku kapo, a nikdo od vseh šestih pešakov se ga ni upal prijeti. Nakrat prileti tudi mimo moje soproge ter zamahne proti nji, a ona je še

pravočasno v stran na njivo odedočila. Vsed take podivjanosti tega vojaka razjarjen, skodim jaz k njemu, da bi ga posvaril in pomiril. Toda tudi proti meni zavihiti meč ter zamahne, a sunek sem k sreči s palico pariral tako, da se pozna zareza v nji. Nabralo se je v tem še mnogo drugih pasantov. Topničar, končno naveličan, letati za pešaki in videč zbrano množico, zbežal je. Velika sreča je pač bila, da ni bil nihče ranjen.

— V Ljubljano je skočila včeraj zvečer Pred Prulami 18letna šivilja Katarina J... iz Škofje Loke, stanujoča v Gospodskih ulicah šte. 17. Rudolf in Viktor Kolesa, sinova mizarskega mojstra v Hrenovih ulicah šte. 16, ki sta to videla, sta skočila za njo in jo potegnili iz vode. Kaj je napolnilo mlado dekle, da je skočilo v vodo in si na ta način hotelo končati življenje, ni znano.

— Bicikel ukraden je bil včeraj ponoči nekemu posestniku na Vrhniki.

— Kamen v glavo je zagnal postopač K. L. hlapcu Antonu Bogataju na Illovi št. 8 in ga ranil.

— Skupaj trčila sta na Dunajski cesti dva kočijača s svojima vozovoma. Osebe, ki so bile v voze, so padle na cesto.

— Slamo zažgal je pri Predovičevi hiši na oknu sedemletni F. K. Ogenj sta dva policijska stražnika pogasila.

— Denar izvalila je neka črnkasta, še mlada ženska 7letnemu dečku J. K. katerega je mati poslala v prodajalnico. Dala mu je za denar 5 fotografij.

— Izgubljene stvari. Neka dama je izgubila na poti od Marije Terezije ceste po Dunajski cesti, Prešernovih ulicah, čez Marijin trg do Šenklaške cerkve drago zlato zapestnico.

— Žaluzije je odnesel neki ponočnjak gostilničarici Neži Čarmanovi na Žabjaku.

— Prijatelj slivovke. Gostilničarju Jerneju Jeleniču na Stari poti je ukradel neki delavec steklenico slivovke, ki je stala na mizi v veži. Spil jo je s svojimi prijatelji na Golovcu.

— Na semenj dne 9. aprila je bilo prignanih 935 konj in volov, 214 krav in 57 telet, skupaj 1196 glav. Najbolj živahna kupčija je bila z voli ker je prišel navadni kupec z Morave in jih je precej nakupil. S kravami bila je kupčija srednja; konj je bilo čez 600 na sejmi pa ni bila kupčija nič kaj živahna, ker ni bilo kupcev.

— Errata corrige! V včerajšnji številki je citati v oddelku književnosti Masaryk mesto Masaryk, med brzojavkami pa mesto Kovačević prav Pejačević

* Papežovo premoženje. Italijanski list „Italia“ prijavlja naslednji izkaz o papeževem premoženju: Vse premoženje se ceni na 2120 milijonov, t. j. dohodka 120 milijonov na leto, deset milijonov na mesec, dva milijona na teden, 411.000 lir na dan, več kakor 17.000 lir v uri, 285 lir v minuti in približno pet lir v sekundi. K temu pridejo še različni dohodki Petrovega vinarja, kongregacij, samostanov itd. Papež ima poleg tega še neizmerno mnogo posestev in zemljišč, ki se množé vidno. Premično premoženje, državni papirji raznih dežel, trgovskih delnic itd. se tudi ne dajo ceniti. Koliko bogastva je pa še nenaznanjenega, se ne da povedati.

* Grof Lev Tolstoj piše novo povest „Kdo ima prav“, v kateri pretresa socialno vprašanje sedanje Rusije. Odlomek tega dela so čitali nedavno v plemiškem klubu v Moskvi.

* Milanu spomenik. Glasoviti francoski kipar Ant. Mercier je dobil iz Belega grada naročilo kralja Aleksandra, da napravi njegovemu očetu, kralju Milanu spomenik, ki predstavlja Milana kot osvoboditelja Srbije, sedečega na konju. Podnožje naj bi krasili štirje srbski vojaki in simbolični kip Srbije, katero rešuje ruski dvoglavi orol suženjskih spon.

* Z dežnikom umoril. Iz Bukarešte poročajo: Pri volitvi poslancev v Krajovi je prišlo med strankama do boja, v katerem je bil volilec Florea Stefanescu umorjen. Gostilničar Nikolaj Georgin je namreč z dežnikom sunil Stefanescu v desno oko ter prav v možgane. Stefanescu je umrl na kravljenju možganov.

* Dober tek! Nedavno je bila v Deakenburku na Pomoranskem na Nemškem kmetaka ženitnina, katere se je udeležilo 450 gostov, ki so snedli 225 štirjaskih

metrov kolačev, 15 volov, 15 ovac, 150 piščet in gosij; popili so 310 litrov žganja, 20 hektolitrov piva in 450 buteljke rudečega vina.

* 500 tolarjev za poljub. Nekega večera 1. 1896 sta sedela v Berlinu gospoda E. in F. pri pivu. Kar je prišla že odrasla, a še mladoletna hčerka gospoda E., da ga spremi domov. Tedaj je g. F. prosil gospodičino, naj mu da poljub. Gospica se je branila, a g. F. je dejal, da ji da, ko bede polnoletna, za ta poljub 500 tolarjev. Gospica je na to, sklicevaje se na prisotne priče in potrdivši pogodbo z običajnim stiskom roke, dala g. F. poljub. Letos je postala gđ. E. polnoletna, a g. F. tistih 500 tolarjev ni hotel dati. Zato ga je gđ. E. tožila. G. F. je bil pri deželnem sodišču v Berlinu obsojen, da mora 500 tolarjev plačati, ko se je g. F. pritožil še na višje sodišče, ga je to zavrnilo in mu naročilo, da mora 500 tolarjev plačati vsekakor. Tako dobi gđ. E. svoj honorar za poljub od g. F.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. aprila. Ebenhoch razpravlja v svojem listu zopet o parlamentarnem položaju in prorokuje, da bo parlament pač rešil investicijsko predlogo in načrt o vodnih potih, toda pri budgetu, pri kvoti in pri nagodbi da se zopet vnamejo najhujši boji.

Dunaj 10. aprila. Vse vesti glede cesarjevega potovanja v Prago se proglašajo tako glede datuma kakor glede programa za prezgodnje.

Gradec 10. aprila. Na shodu v Kindbergu je povedal posl. Walz, da so nemški nacionalci postavili za sedaj puške k nogam, da pa začno takoj najhujši boj, če bi se vlada dotaknila nemške posesti.

Budimpešta 10. aprila. Sedmograški Nemci, ki so s Szellovo vlado postali jako nezadovoljni, so sklenili, pri prihodnjih državnoborskih volitvah kandidirati same nemške nacionalce.

Sofija 10. aprila. Vlada je izpuстила iz zapora načelnika macedonskega odbora Sarafova, a ga je postavila pod policijsko nadzorstvo. Prezident narodne skupščine, Gečov, je dobil več pisem, v katerih se vladi grozi z bombami in z dinamitom, če bo nadalje nasprotovala gibanju za osvobojenje Makedonije.

Petrograd 10. aprila. Lagovski, ki je poskusil usmrtiti Pobedonosceva, je bil obsojen na šest let težke ječe.

London 10. aprila. General Plumer je zasedel Pietersburg, kjer je vjel 60 Burov, zaplenil več topov in mnogo municije.

Narodno gospodarstvo.

— Letno poročilo za III. upravno dobo od 1. julija 1900 do konca decembra 1900 hranilnice in posojilnice za Kandijo in okolico, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, poroča: Zadrugnikov je bilo koncem decembra 1900 1. 509. Koncem decembra 1900 je bilo opravih delezav 1717. Stanje s 1. jan. 1901 se kaže 100.126 K 12 h. Posojila: V poročilni dobi je bilo prošelj vloženih 105; od teh je bilo dovoljenih 99 in odbitih 6. Stanje posojil koncem junija 1900. leta 84.929 K 60 h v poročilnem času izplačanih 48.644 K. Skupaj 133.573 K 60 h. Vrnjenih je bilo 5.375 K 60 h. Posojila se oddajajo po 6% obresti na osebni kredit — na dolžna pisma in le zadrugnikom. Shupni denarni promet se izkazuje takole: Dohodki 81.177 K 84 h, izdatki 79.460 K 15 h. Skupaj 160.637 K 99 h

Izjava.

Ker nečem imeti s „Slov. Listom“ nobene dotike, a moram zavrniti neke njegove opazke, prosim uljudno slavno uredništvo, da natisne naslednjo izjavo:

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji ne stoji z mesečnikom „Jug“, ki ga urejmeta in pišeta med. Drganc in phil. Zupančič, ki nista člana imenovanega društva, v nobeni zvezi, in se torej spisa, priobčeni v „Jugu“, ne morejo smatrati za izraz mišljenja „Slovenijanov“.

Z odličnim spoštovanjem

med. O. Hočevar,

t. d. predsednik „Slovenije“.

Ljubljana, dne 10. aprila 1901.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. marca do 8. aprila t. l. poslali prispevkov p. n. gospoda in korporacije: Upravništvo „Slov. Nar.“ 172-13 K, Ant. Lokar v Ajdovščini zbirko 5 K, župan Iv. Hribar po dr. K. Trillerju 50 K, ki jih je plačal njegov nasprotnik iz kazenske poravnave; župnik P. Bohinjec 10 K, Mohorjani v gorenjskih Ratečah 4 K, vesela družba v Podgorškovi gostilni na Ponikvi 5 K, arhivar A. Askerc za pirhe 5 K, litajske in smartinske Slovenke za pirhe 200 K (po „Slov. Narodu“), rajhenburški Harambaša s hajduki za pirhe 4 K, župnik Ljud. Jenko pri Sv. Duhu za pirhe 5 K; občine: Šempas 20 K, Globoko pri Brežicah 4 K, Stara Loka 20 K, Korkarje pri Mozirju 5 K, Volčji potok pri Radomlju 3 K, Podgora pri Dobropoljah 5 K, Radovljica 30 K; posojilnice: v Mokronogu 40 K, v Logatcu 40 K, v Trbovljah 20 K; podružnice: ženska v Celju 255 K, v Ljutomeru 50 K, ženska za Radovljico in okolico 200 K, moška v Kamniku 160 K, moška v Radovljici 82 K, ženska v Krškem 33 K, ženska in moška v Ribnici dohodek veselice 128-84 K, (po „Slov. Narodu“), ženska v Ormožu 60-80 K, ženska šentpeterska v Ljubljani 392-40 K, za Ruše in okolico 100 K, v Slov. Bistrici 108 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda. Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Silva Derčeva v Ljubljani 38 K 34 vin., nabrane o priliki poroke g. dr. Horvata z gospodično Vido Lapajne v Krškem. Živela nabirateljica in darovalci!

Za Prešernov spomenik. Gospica Silva Derčeva v Ljubljani 38 K 34 vin., nabrane o priliki poroke g. dr. Horvata z gospodično Vido Lapajne v Krškem. Živela nabirateljica in darovalci!

Za učiteljski konvikt. Gospod Janko Nep. Jeglič, nadučitelj na Rakeku, 9 K, katere so darovali: Belle A. in Rohrman po 2 K, Belle J., Fink, Meliva A., Repič in Jeglič po 1 K, zbrani po Vstajenji na Unci pri Belletu. Živeli! — Svoto smo izročili g. blagajniku Jakobu Dimniku, ki s tem hvaležno potrjuje prejem.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu boleha-jočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec kreplivo ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znamko in s pod-pisom. 5 (2-5)

Zahvala.

Blagorodni gospod dr. Tomaž Horvat, odvjetnik v Ptuj, je o priliki svoje poroke z blagorodno gospodično Vido Lapajnetovo iz-ročil podpisanemu županu 100 K v svrhu, razde-deliti jih med tukajšnje reveže.

Ta svota se je danes, na dan poroke, raz-delila. Za to velikodušno darilo izreka v imenu obdarovanih revežev tem potom javno zahvalo.

Županstvo v Krškem
dné 8. aprila 1901.

Dr. Tomaž Romih
župan.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 6. aprila: Ana Lipovic, kuharica, 38 let, Florijanske ulice št. 21, ostarelost. — Justina Dolinšek, skladiščarjeva hči, 21 ur, Dolenjska ce-sta št. 20, življenske slabosti. — Marija Winter, gostija, 77 let, Vegove ulice št. 12, pljučnica. — Uršula Lončar, kuharica, 50 let, Kolodvorske uli-ce št. 11, jetika. — Marija Lavrin, mestna uboga, 84 let, Karlovska cesta št. 7, jetika. — Fran Prezel, delavec, 74 let, Konjušne ulice št. 11, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 506-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

April	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokri-na v 24 urah
9.	8. zvečer	734.6	14.5	sl. jvzhod del. jasno		0.0
10.	7. zjutraj	733.1	13.3	sr. jzhod del. jasno		0.0
	2. popol.	730.0	18.5	m. jzah. oblačno		0.0

Srednja včerašnja temperatura 13.7°, nor-male: 8.5°.

Za pomladno in poletno dōbo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo potrebnih za stavbe: portland in roman cement, železo za vezl, storje, traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodo-vode, štedilnike (Sparherde).

Potem poljedelske stroje: slamorezalnice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane močne pluge, stroje za posenjanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe za gnojnice, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje. Nagrobne križe, vilite kotle, jeklo za svedre, tehnice in uteže, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Dunajska borza

dné 10. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.10
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlata renta	117.95
Avstrijska kronaka renta 4%	97.60
Ogrska zlata renta 4%	117.80
Ogrska kronaka renta 4%	93.10
Avstro-ogrski bančni delnice	1692 —
Kreditne delnice	707.75
London vista	240.25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.57
90 mark	23.48
90 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.55
C. kr. cekini	11.31

Stanovanje

v 1. nadstropju v novi hiši na Kuhnovi cesti št. 21, obstoječe iz 3 parketiranih sob, kuhinje in posebnega lepotečnega vrta s paviljonom se odda s 1. avgustom za letnih 250 glđ. (733-2)

Originalna steklenica brinovca

Franc Cvek-a v Kamniku.

(300-26)

Fino vino v steklenicah, Kulmbaško pivo v steklenicah, konjak, brinjevec, slivovko, Klauerjev „Triglav“

priporoča (12-80)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Gostilna Triglav v Lescah

se 1. majem t. l. dà na račun ali v najem.

(737-2) Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Največji izbor Najnižje cene

Preobleke Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mostni trg.

Novo Styria-kolo

se ugodno prodaja. (746-1)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Deček

v 16. letu, sin poštenih kmetijskih starišev, ki je s prav dobrim uspehom dovršil ljudsko šolo, želi vstopiti kot učenec v kako večjo prodajalno z mešanim blagom na Dolenjskem ali Spodnjem Stajerskem. Ponudbe učitelju A. Erženu, Podgorje pri Sevnici. (749)

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heh, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m jutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz No-vega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m jutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popo-ldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 10 m jutraj.

Dr. Friderika Lengiel - a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najzvrstnejše lepoto; ako se pa ta sok, po predpisu izu-mitelja pripravi kemič-nim potem kot balzam, zadobi pa čudovit uč-nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-znatne luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge ne-snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred glđ. 1.50. (112-7)

Dr. Friderika Lengiel - a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Pojasnilo.

S tem naznanjam vsakomur, da se pravi gostilni v Dobu pri Domžalah šte. 76 „pri Levcu“.

Dob, dné 9. aprila 1901.

(745-1)

Mihael Levec.

Kolo za dame

še jako lepo in dobro ohranjeno, se prodaja po nizki ceni. (750-1)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Poštna in brzojavna odpraviteljica

z večletno prakso in z dobrimi spričevali išče službe.

Natančnejša pojasnila podaje iz prijaznosti upravništvo „Slov. Nar.“. (748-1)

Spreten knjigovodja

in dopisnik za slovenski, hrvatski in nemški jezik, želi svoje dosedanje neodkazano mesto premeniti s trajnim nameščenjem.

Blagohotne ponudbe pod „Stabil“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (699-6)

Takoj dobi službo

potovalec za pivovarno

v starosti ne čez 45 let. Kavcije je polo-žiti 400 K. — Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Slov. Naroda“. (747-1)

Koroški rimski vrelec

najfinejša planinska kislavoda, izkušana pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (573-8)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko in Primorsko: **Anton Ditrich** Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Komptoarist

za izseljevalno podjetje, ki mora biti zmožen nemškega, hrvaškega in slovenskega jezika v pismu in govoru, kristijan in vseh vojaških vaj prost, se išče, da nastopi službo z dnem 1. junija. Ponudbe v gori imenovanih jezikih ter z navedbo dosedanjega delovanja, starosti, in če le možno s priloženo fotografijo, sprejema pod „H. E. 2598“ anončna pisarna Rudolf Mosse na Dunaji. (740-2)

Proti malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli v Ljubljani dvor. založnika Njg. Svetosti papeže

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. (1368-23)

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabilih oseb, kakor tudi še posebno pri ble-dih, slabotnih in bolehalih otro-elih. Dobiva se v steklenicah po pol litra. Vnanja naročila proti povzetju.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate mo-droce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

